

Segon de batxillerat - Literatura catalana

Competències específiques	Criteris d'Avaluació	Sabers	Concreció dels sabers / Unitats didàctiques		
			1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
Competència 1 Llegir, interpretar i valorar clàssics de la literatura catalana atenent tant les relacions internes dels elements constitutius del gènere i les seves funcions en les obres, com les relacions externes de les obres amb el seu context de producció i la seva inscripció en la tradició cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura Competència 2 Llegir de manera autònoma clàssics de la literatura catalana com a font de plaer i coneixement, compartir experiències de lectura i crear textos d'intenció literària, per construir la pròpia identitat lectora, gaudir de la dimensió social de la lectura i estimular la creativitat literària i artística. Competència 3 Establir vincles entre obres de diferents èpoques, contextos, gèneres i llenguatges artístics,	1.1 Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el context sociohistòric i amb la tradició literària, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres. 2.1 Elaborar una interpretació personal a partir de la lectura autònoma d'obres rellevants de la literatura universal, atenent aspectes temàtics, de gènere i subgènere, elements de l'estructura i l'estil, i valors ètics i estètics de les obres, i establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals. 2.2 Accedir a diverses manifestacions de la cultura literària en el marc d'un itinerari lector	Construcció guiada i compartida de la interpretació d'alguns clàssics de la literatura catalana ja consolidats al llarg del temps inscrits en itineraris temàtics que estableixin relacions intertextuals entre obres i fragments de diferents gèneres, èpoques, contextos culturals i codis artístics, com també amb els respectius contextos de producció, d'acord amb els eixos i les estratègies següents: Temes i formes de la literatura catalana: - Anàlisi, contrast i valoració de textos i obres literaris en què s'expressin els sentiments i les percepcions íntimes des de la vivència personal, la introspecció a partir de la poesia lírica, la literatura testimonial i biogràfica (diaris, cartes, memòries, autobiografies, autoficció, etc.) i la narrativa existencial, sobretot dels personatges en crisi des de la inseguretat, la por, el ressentiment, l'ansietat, la neurosi, etc. - Anàlisi, contrast i valoració de textos i obres literaris en què s'expressi la relació amb els altres, davant la llei o el destí (la tragèdia), les convencions socials (el	Visions i Cants de Joan Maragall El perfil intel·lectual de Joan Maragall. Les idees polítiques. La posició literària: l'herència del Romanticisme i la teoria de la "paraula viva". Visions & Cants. Datació i context polític i social. Estructura del llibre: "Visions", "Intermezzo", "Cants". 1, "Visions": el terme; els personatges historicolegendaris (el mal caçador, Joan Garí, el comte Arnau, Jaume I, Joan de Serrallonga); tractament dels temes llegendaris; sentit de les "Visions": heroisme, individualisme, identitat, passió terrenal i espiritualitat (especialment, fruit de l'anàlisi de "El mal caçador", "El comte Arnau" i "La fi d'en Serrallonga"); relació amb la poesia popular (temes i procediments poètics). 2, "Cants": valor del terme; els	Antígona de Salvador Espriu El mite d'Antígona en l'antiguitat clàssica: l'Antígona de Sòfocles; Els set contra Tebes d'Èsquil. Antígona i el teatre contemporani: Bertolt Brecht i Jean Anouilh. Antígona en el teatre català. Les dues redaccions de l'Antígona d'Espriu. Estructura i personatges principals. La progressió dramàtica. Característiques morals i polítiques de l'enfrontament entre Creont i Antígona. Anàlisi i significació de la figura del Lúcid Conseller. Dissolució del destí i responsabilitat. La pietat i el perdó. Significació d'Antígona en la postguerra espanyola. L'aportació específica d'Espriu al mite d'Antígona. Altres mites en el teatre	Feliçment, jo sóc una dona de Maria-Aurèlia Capmany La trajectòria literària de Capmany. Les obres de maduresa. Realisme i psicologisme. Feliçment, jo sóc una dona. Procediments: la novel·la com a autobiografia fictícia. El punt de vista narratiu. El temps de l'escriptura: Mallorca, relació amb l'editor. El temps narratiu: autobiografia. El model invocat: Moll Flanders, de Daniel Defoe (els títols de capítols homenatgen la tradició anglesa). Els ambients socials vistos a través de la protagonista-narradora. La societat catalana i els mons socials i ideològics retratats en la novel·la (barris pobres, burgesia industrial, baixos fons, etc.;

reconeixent semblances i diferències en funció dels respectius contextos de producció i de la interrelació entre literatura i societat, per constatar l'existència d'universals temàtics i de vies formals recurrents al llarg de la història de la cultura. Competència 4 Consolidar un marc de referències compartides a partir del coneixement d'alguns trets dels principals moviments estètics i d'algunes de les obres literàries més rellevants del patrimoni en llengua catalana, per construir un mapa cultural en el qual inscriure les experiències literàries i culturals personals. Competència 4 Consolidar un marc de referències compartides a partir del coneixement d'alguns trets dels principals moviments estètics i d'algunes de les obres literàries més rellevants del patrimoni en llengua catalana, per construir un mapa cultural en el qual inscriure les experiències literàries i culturals personals. Competència 5 Participar en la construcció d'un cànon literari que integri la perspectiva d'experiència de les dones i altres perspectives que no han	personal que enriqueixi, de manera conscient i sistemàtica, la identitat lectora pròpia, i compartir les experiències de lectura pròpies amb l'ajuda d'un metallenguatge específic. 2.3 Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb l'ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en què es facin servir les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris. 3.1 Comparar dos textos literaris o un fragment literari i una obra artística argumentant oralment o per escrit els elements de semblança i contrast, tant pel que fa a aspectes temàtics i de contingut, com formals i expressius, atenent també els seus valors ètics i estètics. 3.2 Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal i que mostrin la implicació i la resposta personal com a lector o lectora, al voltant d'una qüestió que estableixi vincles argumentats entre els clàssics de la literatura catalana	drama) i l'humor crític versus l'humor plaent (la comèdia). - Indagació de textos i obres en què s'expressi la relació amb els altres i la percepció de la realitat, des de la paròdia, la comicitat, la ironia, etc., o bé formes com ara l'assaig, l'article periodístic de caire literari, etc. - Anàlisi, contrast i valoració de textos i obres literaris en què s'expressi la relació amb els altres centrats a imaginar el món, observar-lo i actuar-hi, mitjançant gèneres com ara la narrativa de viatges, d'aventures o policíaca; la literatura com a viatge interior (Bildungsroman o novel·la de formació); els relats històrics i la creació de mites, o la literatura fantàstica. També per mitjà de temes, com ara espais privats, espais públics; afectes íntims i llaços socials; desigualtats, discriminació i violències; guerra i revolució; migracions i identitats culturals; colonialisme i emancipació; la identitat femenina: arquetips i imaginaris; mitologies; heroïnes, i antiheroïnes i antiheroïnes. - Indagació sobre l'ésser humà i la naturalesa a partir de les emocions que generen (admiració, esglai i denúncia) i del gènere en què apareixen (poesia, narrativa, teatre i assaig). Ús d'estratègies d'anàlisi, interpretació, recreació i valoració crítica per a la lectura compartida dels aspectes següents: - Construcció compartida de la interpretació de les obres a	"Cants" i el regeneracionisme: ideològic ("Cant dels joves", "Cant de maig", "Cant de novembre"), patriòtic ("La sardana", "El cant de la senyera") i polític ("Els tres cants de la guerra"). 3, "Intermezzo": una miscel·lània poètica; relació amb la poesia popular (per ex. "Cançó de sant Ramon...", "Sol, solet"); temes dominants: vitalisme (per ex. "En la mort d'un jove", "Dimecres de cendra"), contemplació de la natura (per ex. "A muntanya", "Després de la tempesta"), tradició folklòrica (per ex. "L'aufàbrega"), amor (per ex. "La dona hermosa", "L'esposa parla"), religió (per ex. "Lo diví en el Dijous sant", "La nit..."). L'Alegria que passa de Santiago Rusiñol Rusiñol i les arts: la dedicació a la pintura i la literatura en el marc del Modernisme. Simbolisme, costumisme i humorisme en la literatura de Rusiñol. La concepció de l'artista. L'artista i la societat. La sacralització de l'art. El teatre de Rusiñol: del simbolisme al regeneracionisme. El teatre simbolista:	d'Espriu: Esther i Fedra Laura a la ciutat dels Sants de Miquel Llor La trajectòria literària de Miquel Llor. La dedicació a la narrativa entre 1925 i 1935. Laura a la ciutat dels sants. El model de novel·la: la tradició del segle XIX (protagonista femenina idealista, entorn provincial i tancat, narrador omniscient); innovacions (psicologisme, freudisme). Estructura (dues parts que cobreixen un any cada una, sense divisió en capítols) i punt de vista narratiu: narrador omniscient en tercera persona, aproximació al punt de vista del personatge (discurs indirecte lliure, memòria involuntària, visió crítica de Comarquinal); relació amb l'ús dels temps verbals. El personatge de Laura: el nom (Petrarca), educació urbana, sensibilitat i interessos artístics, idealització de l'amor, voluntat de transformació de l'entorn (marit, cunyada), frustració i fracàs. Els altres personatges: Tomàs de Muntanyola, Teresa de	catolicisme, sindicalisme, filantropia, etc.). La protagonista. Progressió vital, independència, valors morals, amor i sexe. Relació amb el títol. Els personatges secundaris en relació amb la protagonista. Bruixa de dol, de Maria-Mercè Marçal La generació poètica dels 70 i el grup de "Llibres del Mall": oposició al realisme; formes tradicionals i treball de llengua. Bruixa de dol en la trajectòria de Marçal. Descripció del llibre. El títol: referents i sentit. Estructura: les dues parts del llibre. Primera part (seccions 1-4): l'experiència amorosa; el sexe i el desig. Les formes: cançons (1), formes epigramàtiques breus (2 i 3), sonets (4). Segona part (seccions 5 i 6): la identitat i la solidaritat femenines; la lluita feminista. Les formes: cançons (5) i sonets (6). Marçal i la tradició: la recreació de la cançó popular i els seus recursos; els sonets. Els temes: la soledat; amor, sexe, cos; la bruixa i la recerca de la identitat femenina.
---	---	--	---	--	--

estat visibilitzades, mitjançant la lectura d'obres d'escriptors i altres autors i autores marginats en llengua catalana, per desenvolupar el pensament crític pel que fa a la construcció discursiva del món i els seus imaginaris.	objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques d'ahir i d'avui, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics. 4.1 Elaborar de manera individual o col·lectiva una exposició multimodal que situï els textos llegits al seu horitzó historicocultural, i que ofereixi una panoràmica de conjunt sobre moviments artístics i obres rellevants de la literatura catalana 5.1 Elaborar un projecte de recerca sobre autores de rellevància o autors marginats en llengua catalana per motius socials, polítics, religiosos, sexuals i d'altres, o sobre qüestions temàtiques o formals que aportin una mirada diversa i crítica de la construcció dels imaginaris que proposa la tradició literària. 5.2 Elaborar comentaris crítics de textos, orals o escrits, i participar en debats o taules rodones sobre lectures en què s'incorpori la perspectiva de gènere, i qualsevol altre discurs predominant en la nostra societat que representi opressió sobre qualsevol minoria.	través de discussions o converses literàries. - Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari, com ara el punt de vista i el narrador, i de la seva relació amb el sentit de l'obra, el context de producció i la tradició literària, amb especial atenció als efectes dels seus recursos expressius en la recepció del lector. - Utilització de la informació sociohistòrica, cultural i artística necessària per interpretar les obres i comprendre el lloc que ocupen en la tradició literària. - Establiment d'enllaços intertextuals entre obres i altres manifestacions artístiques segons temes, tòpics, estructures i llenguatges, tenint en compte els elements de continuïtat i ruptura. - Indagació entorn del funcionament de la literatura com a artefacte ideològic determinant en la construcció dels imaginaris socials, fent especial èmfasi en la perspectiva de gènere. - Expressió argumentada de la interpretació dels textos, integrant els diferents aspectes analitzats i atenent els seus valors culturals, ètics i estètics. - Creació de textos d'intenció literària a partir de les obres llegides. Lectura autònoma d'obres rellevants del patrimoni universal desenvolupant les estratègies següents: - Selecció de les obres de manera autònoma i amb l'ajuda de recomanacions especialitzades. - Participació en converses literàries i en	L'alegria que passa, Cigales i formigues, El jardí abandonat. Lectura de L'alegria que passa. El gènere del quadre líric o poemàtic. Els temes: l'oposició de Poesia i Prosa, l'artista i la societat burgesa, idealisme i materialisme. L'espai: la descripció del poble. Els personatges com a representació dels valors artístics i antiartístics. Els vilatans; l'Arcalde; en Joanet: idealisme i conformitat; la troupe del circ (especialment Zaira, "símbol de la poesia que passa", i el Clown "bohemi").	Muntanyola, Pere Gifreda. Comarquinal: geografia i valors: tancament, religiositat, ignorància, repressió, materialisme (l'excepció: mossèn Joan Serra); la boira com a símbol. L'oposició Comarquinal / Barcelona.	Llenguatge poètic i imatgeria: la lluna; la nit; el foc; el mar; altres elements de la natura.
---	--	---	--	--	---

		intercanvis de recomanacions lectores en contextos presencial i digital. - Utilització autònoma i freqüent de biblioteques. Accés a altres experiències culturals. - Expressió argumentada dels gustos lectors personals, tot atenent la diversificació del corpus llegit. - Expressió de l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i atenent aspectes temàtics, de gènere i subgènere, elements de l'estructura i de l'estil, i valors ètics i estètics de les obres. - Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural tot establint vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat i altres manifestacions literàries o artístiques. - Recomanació de les lectures en suports variats atenent aspectes temàtics, formals i intertextuals.			
--	--	--	--	--	--

Criteris de qualificació

En el decurs de cada trimestre es faran diverses activitats avaluatives a casa i a l'aula de manera individual que tindran totes el mateix pes.

La realització de les activitats avaluatives és obligatòria.

Recuperacions: Per recuperar la matèria caldrà presentar i aprovar les tasques no presentades o suspeses durant el trimestre i aprovar una prova escrita.

Es descomptarà 0,1 per cada falta d'ortografia, expressió, gramàtica, puntuació i en general per problemàtiques pel que fa a coherència, cohesió i adequació del text. Es podrà descomptar fins a dos punts durant tot el curs. Les faltes repetides descompten igual

Si es tenen sospites o evidències de que les respostes, tant a les proves escrites com a les tasques, ha estat plagiada o generada per intel·ligència artificial, i la comprovació corresponent ho confirma, la qualificació serà suspesa. A més a més, si es detecta que, durant una prova escrita, un alumne o una alumna fa trameses o copia tant d'un company com d'algun dispositiu electrònic, se li retirarà la prova i haurà de presentar-se a la recuperació de tot el trimestre.